

Ruken Altun

**KUYU TİPİ HAPSEDİLME REJİMİ OLARAK
S VE Y TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ
HAPİSHANELERDE TUTULMA KOŞULLARI
VE İNSAN HAKLARI AÇISINDAN ELEŞTİRİSİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
ŞEKİL LİSTESİ.....	XI
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM İNFAZ HUKUKUNUN TEMEL AMACI VE İLKELERİ

1.1. İNFAZDA TEMEL AMAÇ	9
1.1.1. İnfaz Hukukunun Önleme Amacı.....	10
1.1.2. İnfaz Hukukunda Mahpusun Sosyalleştirilmesi Amacı.....	12
1.1.3. Mahpusların “Rehabilite Edilmesi” Amacına Bakış	14
1.2. İNFAZ HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ.....	16
1.2.1. Hukuk Devleti İlkesi.....	17
1.2.2. İnsan Onuruna Saygı İlkesi	18
1.2.3. Eşitlik İlkesi	20
1.2.4. Kanunilik İlkesi.....	23
1.2.5. İnfazın Kesintisizliği İlkesi.....	25
1.2.6. Gizlilikten Kaçınma İlkesi	27
1.2.7. İnfazın Bireyselleştirilmesi İlkesi.....	28
1.2.8. İnsanca İnfaz İlkesi.....	29
1.2.9. Sosyal Devlet İlkesi	32
1.3. İNFAZIN DENETİMİ.....	33
1.3.1. İnfazın İdari Denetimi	33

1.3.2. İnfazın Yargısal Denetimi.....	34
1.3.3. İnfazın Yasama Denetimi	37
1.3.4. İnfazın Sivil Denetimi.....	39

İKİNCİ BÖLÜM

İNFAZ SİSTEMLERİNİN TARİHSEL SÜRECİ İLE YÜKSEK GÜVENLİKLİ HAPİSHANELERİN DOĞUŞU

2.1. İNFAZ SİSTEMLERİNİN DÜNYADAKİ TARİHSEL SÜRECİ.....	43
2.1.1. Topluluk Sistemi.....	44
2.1.2. Hücre Sistemi.....	45
2.1.2.1. Pensilvanya Sistemi.....	45
2.1.2.2. Auburn Sistemi.....	46
2.1.3. Panoptikon Sistemi.....	47
2.1.4. Dereceli Sistem	48
2.1.5. Elmira İslahevi Modeli	49
2.1.6. Hapishane Endüstri kompleksi	49
2.1.6.1. Hapishane Endüstrisi	50
2.1.6.2. Hapishanelerin Özelleştirilmesi.....	51
2.2. YÜKSEK GÜVENLİKLİ HAPİSHANELERİN DOĞUŞU	53
2.3. TÜRKİYE AÇISINDAN İNFAZ SİSTEMLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	58
2.4. GÜNÜMÜZDE TÜRKİYE’DE BULUNAN HAPİSHANELER VE ÖZELLİKLERİ	62
2.4.1. Açık Ceza İnfaz Kurumları.....	63
2.4.2. Kapalı Ceza İnfaz Kurumları.....	64
2.4.3. Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumları.....	66
2.5. TÜRKİYE’DEKİ HAPİSHANE TİPLERİ.....	68
2.5.1. Genel Olarak	68
2.5.2. F Tipi Hapishaneler	72

2.6. HAPİSHANE KOŞULLARINA İLİŞKİN HUKUKİ STANDARTLAR.....	76
2.6.1. Avrupa Cezaevi Kuralları.....	77
2.6.2. Nelson Mandela Kuralları	77
2.6.3. Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi (CPT)	78
2.6.4. 5275 Sayılı İnfaz Kanunu.....	79

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

S VE Y TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ HAPİSHANELER ÖZELİNDE TUTULMA KOŞULLARI

3.1. S VE Y TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ HAPİSHANELERİN MİMARİ AÇIDAN İNCELENMESİ.....	84
3.1.1. Hapishane Mimarisinin Kapatılmaya Etkisi	84
3.1.2. S ve Y Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanelerin Mimari Yapısının Güneş ve Temiz Havaya Erişime Etkisi.....	88
3.2. TECRİT.....	90
3.2.1. Tecrite Karşı Koruma Oluşturan Uluslararası Standartlar.....	95
3.2.2. S ve Y Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanelerin Yarattığı Tecrit Sorunu	96
3.3. S VE Y TİPİ HAPİSHANELERİN İNSAN HAKLARI STANDARTLARI VE İNFAZIN AMAÇ VE İLKELERİ UYGUNLUĞU ANALİZİ.....	99
SONUÇ	115
KAYNAKÇA.....	117